

SA SALUDE: UNU DERETU DE TOTUS S'ASSISTÈNTZIA SANITÀRIA IN ITÀLIA

SEGUNDU SA COSTITUZIONE ITALIANA, SA SALUDE EST UNU DERETU PRIMÀRIU DE ONNI PERSONE; EST INTERESSU DE TOTUS, SENA DISCRIMINATZIONE PERUNA.

DAE PRUS DE 30 ANNOS IN ITALIA B'AT UNU SISTEMA SANITÀRIU FINANZIADU DAE S'ISTADU CHI, GRÀTZIAS A PROFESSIONISTAS, SERVÌTZIOS E ISTRUTURAS, RESPONDET A SOS BISONZOS DE SALUDE E ASSISTÈNTZIA DE SA GENTE CHI BIVET IN SU TERRITÒRIU ITALIANU.

S'ORGANIZATZIONE DE CUSTU SISTEMA SANITÀRIU OE EST FAINA DE REGIONES E PROVÌNTZIAS AUTÒNOMAS.

FINAS SA SALUDE TUA EST AMAPARADA PRO IMPREARE SOS SERVÌTZIOS IN SA MANERA ZUSTA, LEGHE CUSTAS INFORMATZIONES.

1. SES UN'ISTRANZU E BENIS DAE UN'ISTADU CHI NON FAGHET PARTE DE S'UNIONE EUROPEA?

- SI NO ARRIBAS DAE UN'ISTADU DE S'UNIONE EUROPEA,
- SI TENES UNU PERMISSU DE RESIDÈNTZIA REGOLARE,
- SI SES IN ITÀLIA PRO RESONES DE TRABALLU O SES ISETENDE DE ND'AGATARE UNU,
- SI SES IN ITÀLIA PRO RESONES FAMILIARES, ASILU POLÌTICU / RIFUGIADU, ASILU UMANITÀRIU / RESONES UMANITÀRIAS, PROTETZIONE SUSSIDIÀRIA, DOMANDA DE PROTETZIONE INTERNATZIONALE,
- SI SES IN ITÀLIA CA SES ISETENDE DE ADOTARE O TÈNNERE IN AFIDU UNU PITZINNU,
- SI SES ISETENDE SA TZITADINÀNTZIA,

TI DEVES ISCRIÈRE A SU SERVÌTZIU SANITÀRIU REGIONALE (SSR).

EST UNU DERETU E UNU DOVERE PRO A TIE SU DE AMPARARE SA SALUDE TUA!!

CANDO TI NCH'ISCRIES A SU SSR TENES SOS MATESSI DERETOS E DOVERES DE SOS TZITADINOS ITALIANOS. PRO FÀGHERE UN'ESÈMPIU, PODES:

- ISSEBERARE SU DOTORE DE BASE (O DOTORE DE MEDITZINA GENERALE) PRO A TIE E SU PEDIATRA PRO FIZOS TUOS;
- PODES ÈSSERE RICOVERADU IN S'ISPIDALE;
- PODES FÀGHERE VACINOS, SI NDE TENES BISONZU;
- PODES FÀGHERE VÌSITAS ISPETZIALÌSTICAS IN AMBULATÒRIOS ISPETZIALÌSTICOS (CARDIOLOGIA, GINECOLOGIA, DERMATOLOGIA...);
- FÀGHERE ESÀMENES DE SU SÀMBENE;
- FÀGHERE RADIOGRAFIAS O ÀTEROS ATZERTAMENTOS, COMENTE S'ECOGRAFIA;
- COMPORARE MEIGHINAS;
- FÀGHERE RIABILITATZIONE.

AMMENTA: A BORTAS AS A DÈVERE PAGARE SU TICKET.

S'ASSISTÈNTZIA SANITÀRIA DDA TENET FINAS SA FAMÌLLIA TUA BASTAT CHI TENZAT UNU PERMISSU DE RESIDÈNTZIA REGOLARE (PUBIDDU, MUZERE, FIZOS, SORRES O FRADES).

PRO TI NCH'ISCRIÈRE A SU SSR DEVES ANDARE A S'AZIENDA SANITÀRIA LOCALE (ASL) DE SA TZITADE, ZONA O CUARTIERI IN UE TENES SA RESIDÈNTZIA O DOMITZÌLIU (CUSSU CHI B'EST ISCRITU IN SU PERMISSU DE RESIDÈNTZIA).

PRO TI NCH'ISCRIÈRE BASTANT SU PERMISSU DE RESIDÈNTZIA, SU CÒDIGHE FISCALE E, SI DDU TENES, SU TZERTIFICADU DE RESIDÈNTZIA (A SU POSTU DE CUSTU

PODES IMPREARE UN DECRARATZIONE TUA DE "DIMORA ABITUALE").

CANDO ANDAS A TI NCH'ISCRÌERE AS A DÈVERE ISSEBERARE SU DOTORE DE BASE INTRE CUSSOS CHI SUNT INDITADOS IN S'ELENCU DE SA ASL E, SI TENES FIZOS, AS A DÈVERE ISSEBERARE FINAS SU PEDIATRA.

S'ISCRITZIONE A SU SSR BALET FINAS A S'ISCADÈNTZIA DE SU PERMISSU DE RESIDÈNTZIA.

CANDO ANDAS A DOMANDARE SU RINNOVU DE SU PERMISSU, LEANCHE FINAS SA RETZIDA CHI T'ANT DADU IN SA POSTA!

SI SES UN'ISTUDENTE O TENES UNU PERMISSU DE RESIDÈNTZIA PRO CALE SI SIAT RESONE (PRO ESÈMPIU: RESIDÈNTZIA ELETIVA, ATIVIDADE RELIGIOSA, TRABALLU COMENTE

PERSONALE DIPLOMÀTICU) TI PODES FÀGHERE UN'ASSIGURATZIONE BÀLIDA IN ITÀLIA PRO MALADIA O DANNU E PRO S'AMPARU DE SA MATERNIDADE O DÈTZIDERE DE TI NCH'ISCRÌERE A SU SSR PAGHENDE UNU TANTU A S'ANNU.

SI TENES UN'ASSIGURATZIONE, TENENT S'ASSISTÈNTZIA FINAS FIZOS TUOS. S'ASSIGURATZIONE SI DEVET PAGARE ONNI ANNU.

PREGUNTA COMENTE FÀGHERE A SA ASL TUA.

SI TENES UNU VISTU PRO PAGU TEMPUS, CA SES INOGHE PRO TRABALLU, VÌSITA O FÈRIAS, TI DEVES FÀGHERE UN'ASSIGURATZIONE PRIVADA.

2. SES UN'ISTRANZU E BENIS DAE UN'ISTADU DE S'UNIONE EUROPEA?

- SI SES IN ITÀLIA DAE A SU NESSI 3 MESES E TENES UNU CUNTRATU REGULARE DE TRABALLU ISTAJONALE, TI NCHE PODES ISCRÌERE A SU SSR.

- SI SES IN ITÀLIA DAE PRUS PAGU DE 3 MESES MA NON TENES UNU TRABALLU ISTAJONALE, PODES IMPREARE SA TÈSSERA TEAM (TÈSSERA EUROPEA ASSISTÈNTZIA MALADIA) CHI TENIAS IN S'ISTADU TUO; CUN CUSTA TÈSSERA PODES TÈNNERE COMUNCAS TOTUS SAS CURAS CHI T'ABBISÒNGIANT.

- SI SES IN ITÀLIA DAE PRUS DE 3 MESES TI NCHE PODES ISCRÌERE A SU SSR SI:

- TENES UNU CUNTRATU DE TRABALLU IN ITÀLIA (ISTAJONALE, AUTÒNOMU, DE DIPENDENTE);
- SES UNU FAMILIARE DE UNA PERSONE CHI TRABALLAT IN ITÀLIA;
- TENES UNU PERMISSU DE RESIDÈNTZIA

PERMANENTE;

- SES SENA TRABALLU E SES ISCRITU IN SAS LISTAS DE COLLOCAMENTU;
- SES UNU FAMILIARE DE UNU TZITADINU ITALIANU;
- SES TITULARE DE UNU DE CUSTOS MODELLOS COMUNITÀRIOS: E106/SI, E109/SI (EX E37), E120/SI, E121/SI (EX E33).

- SI NON TENES CUSTOS RECHISIDOS MA TENES SA RESIDÈNTZIA ANAGRÀFICA INOGHE IN ITÀLIA E SES UN'ISTUDENTE, UNU CHI TRABALLAT "ALLA PARI", UNU RELIGIOSU O TI DDU PODES COMENTE SI SIAT PERMÌTERE (DDU DEVES PROVARE) TI NCHE PODES ISCRÌERE A SU SSR PAGHENDE UNU TANTU A S'ANNU

- SI DE CUSTOS RECHISIDOS NON NDE TENES NEN MANCU UNU

- SI NON TENES SA RESIDÈNTZIA

- SI NON TENES SA TÈSSERA TEAM

PODES SEMPER E CANDO TÈNNERE ASSISTÈNTZIA SANITÀRIA PRO COSAS URGENTES O PRIMÀRIAS IN AMBULATÒRIU E IN S'ISPIDALE. T'ANT A DARE UNU CÒDIGHE; IN CASI TOTUS SAS REGIONES EST S'ENI (EUROPEU NO ISCRITU) CHI PODET PREGUNTARE IN SA ASL IN UE BIVES.

SI TENES PROBLEMAS SÈRIOS DE SALUDE, PODES ÈSSERE CURADU ETOTU.

PREGUNTA COMENTE FÀGHERE IN SA ASL DE SA ZONA IN UE BIVES.

3. SES UN'ISTRANZU CHI NO EST IN RÈGULA CUN SOS DOCUMENTOS O CUN SU PERMISSU DE RESIDÈNTZIA MA TENES BISONZU DE ÈSSERE CURADU?

SI NON TENES UNU PERMISSU DE RESIDÈNTZIA BÀLIDU (TI NCH'EST ISCADIDU E NON DD'AS TORRADU A FÀGHERE O NON DD'AS TENTU MAI) E TENES PROBLEMAS MANNOS DE SALUDE, PODES ÈSSERE DE ONNI MANERA CURADU.

PREGUNTA COMENTE FÀGHERE IN SA ASL DE SA ZONA IN UE BIVES:

- IN CALICUNU TERRITÒRIU AS A PÒDERE DOMANDARE FINAS SU TESSERINU STP (*Straniero Temporaneamente Presente*), T'ANT A PREGUNTARE SU NÙMENE, SAMBENADU, SI SES MASCRU O FÈMINA, SA DATA DE NÀSCHIDA, SA NATZIONALIDADE;

- IN ÀTEROS TERRITÒRIOS AS A PÒDERE ISSEBERARE SU DOTORE DE BASE INTRE CUSSOS INDITADOS IN S'ELENCU DE SA ASL.

SU TESSERINU STP TI PERMITIT DE:

- ÈSSERE CURADU IN SOS AMBULATÒRIOS STP;
- ÀNDARE A S'ISPIDALE E, IN CASU DE URGÈNTZIA, ÈSSERE RICOVERADU PRO PRUS DIES O IN UNA DIE EBBIA (DAY HOSPITAL).

SI SES PÒBERU NON DEVES PAGARE SOS DOTORES E SAS ISTRUTRAS MA DARE UNU TANTU EBBIA DE S'ISPESA (TICKET).

SI NON PODES PAGARE SU TICKET, T'ANT A CURARE ETOTU (CUN SU CÒDIGHE XO1).

NON TI ND'ISMÈNTIGHES: IN ITÀLIA EST REATU SU DE DECRARARE SU FRASSU

NON TIMAS A ANDARE A SU DOTORE O A S'ISPIDALE.

SA LEGE ITALIANA NON PERMITIT DE TI DENUNZIARE A SA GIUSTÌTZIA CA NON TENES SU PERMISSU DE RESIDÈNTZIA. SU DOVERE DE DOTORES, INFERMIERIS E DE TOTU SU SISTEMA SANITÀRIU EST CUSSU DE AGIUDARE CHI ISTAT MALE EBBIA.

4. SOS SERVÌTZIOS SANITÀRIOS PÙBLICOS

S'AZIENDA SANITÀRIA LOCALE (ASL)

CUSTU ENTE PONET PARIS SOS SERVÌTZIOS SANITÀRIOS DE UNU TERRITÒRIU; CUSTOS TRABALLANT PRO AMPARARE E PROMÒVERE SA SALUDE DE SA GENTE.

SA ASL FAGHET PARTE DE SU SERVÌTZIU SANITÀRIU NATZIONALE.

TI NCHE PODES ISCRIÈRE A SU SERVÌTZIU SANITÀRIU NATZIONALE E ISSEBERARE SU DOTORE DE FAMÌLLIA E FINAS SU DOTORE PRO FIZOS TUOS.

SU DOTORE DE BASE (TZERRIADU FINAS DOTORE DE MEDITZINA GENERALE).

EST SU DOTORE CHI DEVES TZERRIARE CANDO TENES PROBLEMAS DE SALUDE:

- TI VÌSATAT IN AMBULATÒRIU O, SI ISTAS MALE MEDA E NON TI PODES MÒVERE, ANDAT ISSU A DOMO TUA;
- TI NARAT CALES MEIGHINAS DEVES LEARE, SAS ANÀLISI O VÌSITAS CHI DEVES FÀGHERE

- TI FAGHET SOS TZERTIFICADOS (ES. DE MALADIA O PRO AUSÈNTZIA DAE SU TRABALLU).

SU PEDIATRA DE FAMÌLLIA

EST SU DOTORE CHI CURAT A FIZOS TUOS FINAS A SOS 14 ANNOS: DDOS VÌSITAT, CONTROLLAT CHI SIANT CRESCHENDE BENE, DDIS FAGHET SOS TZERTIFICADOS, DDIS ÒRDINAT MEIGHINAS, ANÀLISI E VÌSITAS.

IN CALICUNU ISPIDALE PODES ISSEBERARE SU PEDIATRA DERETU A PUSTIS DE SU PARTU E IN ANTIS DE NCH'ESSIRE DAE S'ISPIDALE ASINUNCAS PODES ANDARE A SA ASL TUA.

AMBULATÒRIOS E POLIAMBULATÒRIOS

SUNT LOGOS IN UE SA GENTE BENIT VISITADA DAE DOTORES ISPETZIALÌSTICOS; SI PODENT FÀGHERE ANÀLISI, ESÀMES RADIOLÒGICOS E TERAPIAS RIABILITATIVAS.

SOS ISPIDALES
SUNT LOGOS IN
UE SOS
MALADIOS
BENINT
RICOVERADOS
PRO ISCHIRE
ITE TENENT O
ÈSSERE
CURADOS.

IN CASU DE
BISONZU SI
PODET ANDARE

FINAS A SU PRONTO SUCURSU DE D'ISPIDALE E AT A ÈSSERE SU DOTORE DE IN IE A NÀRRERE SI B'AT ATZERTAMENTOS DE FÀGHERE O SI SU MALÀDIU EST DE RICOVERARE.

SU CONSULTÒRIU FAMILIARE

EST UNU SERVÌTZIU PRESENTE IN SU TERRITÒRIU, NÀSCHIDU PRO S'AMPARU E SA PROMOTZIONE DE SA SALUDE PSICO-FÌSICA E SOTZIALE (CUSSA DE SU CORPUS, DE SA MANERA DE INTÈNDERE E DE SOS RAPORTOS CUN SOS ÀTEROS), DE SAS FÈMINAS, DE SAS CÒPIAS, DE PITZOCOS E

PITZOCHEDDOS, PITZINNAS, ITALIANOS E ISTRANZOS.

FINAS SAS FÈMINAS ISTRANZAS SENA PERMISSU DE RESIDÈNTZIA TENENT SU DERETU DE ÈSSERE ASSISTIDAS IN SU CONSULTÒRIU

SOS SERVÌTZIOS DE SU CONSULTÒRIU SUNT DE BADAS; PRO CALICUNA PRESTATZIONE EBBIA SI PAGAT UNU TICKET.

ÌTE FAGHENT IN SU CONSULTÒRIU?

- ASSISTINT FÈMINAS CHI SUNT ISETENDE FIZU
- DANT ASSISTÈNTZIA A PUSTIS DE SU PARTU E SUSTENENT S'ALLATAMENTU
- FAGHENT CURSOS PRO SAS FÈMINAS CHI SUNT ISETENDE FIZU E PRO SAS CÒPIAS
- DANT CONSULÈNTZIAS E FAGHENT VÌSITAS E TZERTIFICADOS PRO CUSSAS FÈMINAS CHI NON SI CHERENT TÈNNERE SU FIZU (IVG)
- DANT CONSULÈNTZIAS, FAGHENT VÌSITAS E TZERTIFICADOS A CUSSAS FÈMINAS CHI CHERENT PARTURIRE SENA CHI S'ISCHET SU NÙMENE ISSORO
- DANT CONSULÈNTZIAS E FAGHENT VÌSITAS A CUSSAS FÈMINAS CHI NON CHERENT ABARRARE PRINZAS
- FAGHENT CONTROLLOS GINECOLÒGICOS ONNI TANTU DE TEMPUS
- FAGHENT PREVENTZIONE DE SOS TUMORES CHI BENINT A SAS FÈMINAS
- DANT CONSULÈNTZIA E ASSISTÈNTZIA CANDO A SA FÈMINA NON DDI BENIT PRUS SU MESE
- FAGHENT SOS VACINOS OBLIGATÒRIOS E RACUMANDADOS
- DANT CONSULÈNTZIA PRO PROBLEMAS SOTZIALES E PSICOLÒGICOS
- DANT CONSULÈNTZIA PRO FERTILIDADE/ INFERTILIDADE
- DANT CONSULÈNTZIA E ASSISTÈNTZIA IN CASU DE MALADIAS APITZIGADAS CORCHENDE PARIS.

CHIE BI TRABALLAT?

IN SU CONSULTÒRIU BI TRABALLANT PARITZAS PERSONES CUN CUMPETÈNTZIAS SANITÀRIAS (GINECÒLOGOS, PEDIATRAS, OSTÈTRICAS, INFERMIERIS, ASSISTENTES SANITÀRIOS) E CUN CUMPETÈNTZIAS

PSICOLÒGICAS E SOTZIALES (PSICÒLOGOS, ASSISTENTES SOTZIALES, SOTZIÒLOGOS E, A BORTAS, MEDIADORES CULTURALES).

A SU CONSULTÒRIU BI PODENT ANDARE TOTUS, FINAS SENA SU FÒGIU DE SU DOTORE.

A TOTUS EST ASSIGURADU S'ANONIMADU, SA RISERVADESA E SU SEGRETU PROFESSIONALE.

IN PRUS, PRO LEGE, SU PERSONALE NON PODET DENUNZIARE CHIE NO EST IN RÈGULA CUN SOS DOCUMENTOS.

A SU CONSULTÒRIU BI PODES ANDARE MANCARI NO ISCHES COMENTE FUNTZIONAT: SU PERSONALE T'AT A AGIUDARE A CUMPRÈNDERE CALES SUNT SOS DERETOS E SOS DOVERES TUOS.

CHIRCA SU CONSULTÒRIU PRUS A FUNDU A DOMO TUA!

5. SES ISETENDE FIZU? CUSTOS SUNT SOS DERETOS TUOS

IN ITÀLIA TOTUS SAS FÈMINAS PRINZAS TENENT DERETU:

- DE ÈSSERE ASSISTIDAS IN CONSULTÒRIU E DE FÀGHERE DE BADAS (IN S'ISPIDALE E IN TOTUS SAS ÀTERAS ISTRUTURAS AUTORIZADAS):

SAS ANÀLISI DE LABORATÒRIU;

VÌSITAS ISPETZIALÌSTICAS;

CURSOS DE PREPARATZIONE A SA NÀSCHIDA;

- DE ÈSSERE RICOVERADAS PRO PARTURIRE;

- DDE ÈSSERE ASSISTIDAS IN CASU DE CUMPLICATZIONES;

- DE NCH'ALLISTRARE SU FIZU IN S'UFÌTZIU ANÀGRAFE COMENTE NASCHET O A NCHE DDU FÀGHERE ALLISTRARE A SOS INCARRICADOS IN S'ISPIDALE;

- DE NON RECONNÒSCHERE SU FIZU; CUSTU NO EST REATU E NEMOS AT A TZERRIARE SA GIUSTÌTZIA CA S'ANONIMADU EST ASSIGURADU SEMPER E COMUNCAS.

SI NON CHERES RECONNÒSCHERE A FIZU TUO DDU DEVES NÀRRERE IN ANTIS DE

PARTURIRE. COMENTE NASCHIT BENIT DADU A UNA FAMÌLLIA CHI DD'AT A PESARE;

- DE NON TI TÈNNERE SU FIZU (IVG) E DE DDU DETZÌDERE INTRO DE 90 DIES DAE CANDO T'EST BÈNNIDU SU MESE.

A PUSTIS DE SAS 90 UN IVG SI PODET FÀGHERE PRO PROBLEMAS DE SALUDE EBBIA (L. 194/78).

S'ISTRUMADURA PODET ÈSSERE FATA IN S'ISPIDALE O IN UNA CLÌNICA AUTORIZADA EBBIA. IN ÀTEROS LOGOS EST PERIGULOSU E EST FINAS REATU.

BAE A SU CONSULTÒRIU PRO ND'ISCHIRE DE PRUS

AMMENTA: SI SES ISETENDE FIZU MA NON TENES SU PERMISSU DE RESIDÈNTZIA DDU PODES PREGUNTARE PRO TOTUS SOS 9 MESES E PRO SOS 6 MESES A PUSTIS DE SA NÀSCHIDA.

BAE A CUESTURA CUN UNU TZERTIFICADU IN UE B'EST ISCRITU CHI SES PRINZA E SA DATA DE SA NÀSCHIDA.

Progetu fatu cun s'agiudu de su Ministèriu de sa Salute – CCM

7

Progetto
Carthusia
Illustrazioni:
M. Cerri, P. La

editoriale:
Edizioni.
C. Carrer,
Porta, A.

Massari. Traduzioni: AG Service.
© 2011 Carthusia Edizioni, Milano. Tutti i diritti riservati. I
edizione. Tiratura fuori commercio.
Stampato presso La Grafica, Molteno (LC)